

Tehnikas apdrošināšanas noteikumi

Nr. TCPM-20201

II. līmenis

Spēkā no 2020. gada 25. augusta

1. Noteikumos lietotie termini

1.1. Tehnika – Apdrošināšanas polisē norādītā specializētā stacionārā vai mobilā tehnika vai ierīce, kas tiek izmantota celtniecībā, lauksaimniecībā, mežizstrādē, apkalpojošā sfērā vai citā nozarē, kā arī Tehnikas papildaprīkojums, kas nepieciešams Tehnikas ekspluatācijā un kas Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī bija uzstādīts Technikai. Par Technikai uzstādītu papildaprīkojumu tiek uzskatītas arī šī aprīkojuma noņemamās un pārvietojamās daļas, piemēram, vadības pultis. Tomēr nav apdrošināts tāds Tehnikas papildaprīkojums, kura vērtība pārsniedz 10% no attiecīgās Tehnikas Apdrošinājuma summas un par kura esamību Apdrošināšanas sabiedrība nav bijusi rakstiski informēta Apdrošināšanas līguma slēgšanas brīdī, vai ja papildaprīkojums nav īpaši norādīts Apdrošināšanas polisē. Apdrošināšanas polisē norādītā Tehnikas Apdrošinājuma summa ietver arī apdrošinātā papildaprīkojuma vērtību.

1.2. Tirgus vērtība – vismazākā nepieciešamā naudas summa, par kādu var iegādāties attiecīgās markas, modeļa, izlaides gada, nolietojuma pakāpes un komplektācijas Techniku tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Nosakot Tehnikas Tirgus vērtību, tiek ņemts vērā arī tās pielietojuma veids, nolietojums un citas nozīmīgas Tehnikas īpašības.

1.3. Jaunvērtība – naudas summa, par kādu tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās var iegādāties jaunu attiecīgās markas, modeļa, izlaides gada un komplektācijas Techniku vai tai līdzvērtīgu Techniku.

1.4. Pilnīga bojāeja – Tehnikas Zādzība vai Laupīšana vai Tehnikas stāvoklis pēc Apdrošināšanas gadījuma, ja Apdrošināšanas sabiedrība vai tās pieaicinātie eksperti ir atzinuši Tehnikas remontu par tehniski neiespējamu vai ekonomiski nepamatotu, kā arī visos gadījumos, kad Tehnikas paredzamie remonta izdevumi ir vienādi vai pārsniedz 70 % no Tehnikas Tirgus vērtības vai Jaunvērtības tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

1.5. Apdrošināšanas objekts – Apdrošināšanas polisē norādītā Tehnika.

1.6. Zādzība – Tehnikas prettiesiska nolaupīšana. Par Zādzību nav uzskatāma Tehnikas daļu nolaupīšana.

1.7. Laupīšana – Tehnikas prettiesiska nolaupīšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu. Par Laupīšanu nav uzskatāma Tehnikas daļu nolaupīšana.

1.8. Apzagšana – Tehnikas daļu prettiesiska nolaupīšana, tajā skaitā, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.

1.9. Vandālisms – prettiesiska darbība ar mērķi iznīcināt vai bojāt Techniku. Par Vandālismu nav uzskatāma Tehnikas daļu nolaupīšana.

1.10. Tiesīgais lietotājs – Tehnikas īpašnieks, turētājs vai persona, kura uz tiesiska pamata, tajā skaitā pilnvaras, darba tiesisko attiecību, nomas, patapinājuma līguma vai cita tiesiska pamata, lieto, pārvalda vai kontrolē Apdrošināšanas objektu vai arī ir tiesīga tam piekļūt.

1.11. Trešā persona – persona, kura nav Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, to darbinieks vai Apdrošināšanas objekta Tiesīgais lietotājs.

2. Apdrošinātie riski.

Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pret riskiem “Visi riski”, ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts, ka tas apdrošināts pret riskiem “Visi riski (+)” vai riskiem “Nosauktie riski”.

2.1. Visi riski. Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot kompensācijas principu, atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos zaudējumus Apdrošināšanas objekta pēkšņu un neparedzētu bojājumu gadījumā, kas radušies no Apdrošinātā vai Apdrošināšanas objekta tiesīgā lietotāja gribas neatkarīga notikuma rezultātā, izņemot tādus zaudējumus vai bojājumus, kas Apdrošināšanas polisē vai šajos noteikumos ir minēti kā izņēmumi, un izņemot šo noteikumu 2.2.1.-2.2.8. punktā minētos zaudējumus un bojājumus, un, ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi, izņemot šo noteikumu 2.4. un 2.5. punktā minētos zaudējumus un bojājumus.

2.2. Visi riski (+). Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot kompensācijas principu, atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos zaudējumus Apdrošināšanas objekta pēkšņu un neparedzētu bojājumu gadījumā, kas radušies no Apdrošinātā vai Apdrošināšanas objekta tiesīgā lietotāja gribas neatkarīga notikuma rezultātā, izņemot tādus zaudējumus vai bojājumus, kas Apdrošināšanas polisē vai šajos noteikumos ir minēti kā izņēmumi, un, ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi, izņemot šo noteikumu 2.4. un 2.5. punktā minētos zaudējumus un bojājumus. Apdrošināšanas sabiedrība papildus atlīdzina arī šādus zaudējumus:

2.2.1. Kravas apdrošināšana – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus, kas radušies bojājumu dēļ, kas nodarīti kravai, kura tiek vesta vai vilkta ar Tehniku brīdī, kad iestājas Apdrošināšanas gadījums. Apdrošinājuma summas papildu limits ir 3000,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā. Apdrošināšanas sabiedrība zaudējumus atlīdzina atbilstoši bojātās kravas tirgus vērtībai tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

2.2.2. Personīgo mantu apdrošināšana – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus, kas radušies, ja Apdrošināšanas gadījuma rezultātā bojātas arī Tehnikas vadītāja personīgās mantas. Apdrošinājuma summas papildu limits ir 1000,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā. Apdrošināšanas sabiedrība zaudējumus atlīdzina atbilstoši bojāto personīgo mantu iegādes vērtībai, ja tās nav vecākas par 10 gadiem, vai atbilstoši to tirgus vērtībai tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja bojātās mantas ir vecākas par 10 gadiem.

2.2.3. Slēdzenes atjaunošana – Apdrošināšanas sabiedrība, neieturot Pašrisku, atlīdzina zaudējumus, kas radušies, lai aizvietotu Tehnikas bojāto slēdzeni, ja zaudējumi radušies pēc neveiksmīga uzlaušanas mēģinājuma vai Apdrošināšanas objekta tiesīgajam lietotājam nejauši to sabojājot. Apdrošinājuma summas papildu limits ir 1000,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā.

2.2.4. Procentu maksājumi – Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina procentu maksājumus par Tehnikas līzingu, kas Apdrošinātajam jāmaksā no brīža, kad iestājusies Tehnikas Pilnīga bojāeja, līdz brīdim, kad Apdrošināšanas sabiedrība izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību, ja pieņemts lēmums, ka iestājies Apdrošināšanas gadījums. Apdrošinājuma summas papildu limits vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā ir 10% no Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas.

2.2.5. Pirmsiegādes tehniskā stāvokļa pārbaude – Apdrošināšanas sabiedrība, atlīdzinot zaudējumus Tehnikas Pilnīgas bojāejas gadījumā, atlīdzina arī saprātīgus un pamatotus izdevumus par jaunas vai lietotas Tehnikas pirmsiegādes tehniskā stāvokļa pārbaudēm licencētā remonta uzņēmumā. Apdrošinājuma summas papildu limits ir 1000,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā.

2.2.6. Evakuācijas papildu izdevumi – Apdrošināšanas sabiedrība, atlīdzinot zaudējumus Tehnikas bojājumu gadījumā, papildus šo noteikumu 6.6. punktā noteiktajiem izdevumiem atlīdzina arī saprātīgus un pamatotus izdevumus par Tehnikas evakuāciju no stāvvietas uz remonta vietu un pēc remonta pabeigšanas atpakaļ uz tās parasto atrašanās vietu. Apdrošinājuma summas papildu limits ir 1000,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā.

2.2.7. Izdevumi par tehniskajiem šķidrumiem – Apdrošināšanas sabiedrība, atlīdzinot zaudējumus Tehnikas daļēju bojājumu gadījumā, atlīdzina arī saprātīgus un

pierādāmus izdevumus par tehnisko šķidrumu un smērvielu atjaunošanu vai uzpildi, ja tie saistīti ar Apdrošināšanas gadījuma rezultātā radītajiem Tehnikas bojājumiem. Apdrošinājuma summas papildu limits ir 500,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā.

2.2.8. Lukturu bojājumi – Ja, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, ir bojāti Tehnikas lukturi un tie ir vienīgie bojājumi, un kopējā zaudējumu summa nepārsniedz 1000,- EUR, tad Apdrošināšanas sabiedrība, izmaksājot Apdrošināšanas atlīdzību par pirmo Apdrošināšanas gadījumu katrai Tehnikas vienībai, nepiemēro Pašrisku.

2.3. Nosauktie riski. Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot kompensācijas principu, atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos zaudējumus par Apdrošināšanas objekta pēkšņiem un neparedzētiem bojājumiem, kurus izraisījis:

2.3.1. Ugunsgrēks – uguns ar atklātu liesmu, kas pēkšņi radusies un turpinājusi patstāvīgi izplatīties tālāk, kā arī šāda ugunsgrēka rezultātā radies karstums, dūmi vai sodrēji un šāda ugunsgrēka dzēšanas darbi.

2.3.2. Zibens spēriens – tieša zibens iedarbība uz Apdrošināšanas objektu neatkarīgi no tā, vai tā ir izraisījusi ugunsgrēku.

2.3.3. Lidaparāts – pilotējama, tajā skaitā ar tālvadību pilotējama, lidaparāta, tā daļu vai tā kravas trieciens neatkarīgi no tā, vai tas ir izraisījis ugunsgrēku.

2.3.4. Vētra un krusa – vēja, kura ātrums ir vismaz 17,2 m/s (jeb 8 balles pēc Boforta skalas), vai krusas – nokrišņu ledus graudu veidā tieša iedarbība uz Apdrošināšanas objektu. Ja Apdrošināšanas objekta atrašanās vietā vēja ātrumu nav fiksējusi valsts kompetenta institūcija, tad Apdrošināšanas sabiedrība uzskatīs, ka vētra ir bijusi, ja šāda vēja ietekmē ir tikuši nodarīti bojājumi arī Apdrošināšanas objekta atrašanās vietas apkārtnē esošajām ēkām un objektiem, kas pirms vētras bijuši labā stāvoklī.

2.3.5. Koku un priekšmetu uzkrīšana – Apdrošināšanas objekta tuvumā esošu koku vai citu priekšmetu, vai vielu uzkrīšana uz Apdrošināšanas objektu.

2.3.6. Trešo personu jaunprātīga rīcība – Zādzība, Laupīšana, Apzagšana vai Vandālisms.

2.4. Ja Apdrošināšanas polisē īpaši norādīts, tad papildus apdrošināts ir arī risks **“Tehnikas salūšana”**, un Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot kompensācijas principu, atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos zaudējumus, ja Tehnikas iekšēju mehānisku vai elektrisku bojājumu vai pārtraukumu dēļ, t.sk. iekārtu salūšanas centrālās spēku iedarbības, īssavienojuma, pārsprieguma dēļ, dzesēšanas vai citu šķidrumu sasalšanas vai to nepietiekamības dēļ, nepietiekamas ieeļļošanas dēļ, radušies Tehnikas bojājumi. Tomēr, ja šādu bojājumu dēļ notiek negadījums, kas rada ārējus bojājumus vai zaudējumus Tehnikai (piemēram, nobraukšana no ceļa, apgāšanās, sadursme u.tml.), tad šie zaudējumi tiek atlīdzināti arī tad, ja šis risks nav papildus apdrošināts.

2.5. Ja Apdrošināšanas polisē īpaši norādīts, tad papildus apdrošināts ir arī risks **“Tehnikas aizvietošana”**, un Apdrošināšanas sabiedrība atbilstoši tirgus vidējām izmaksām atlīdzina saprātīgus un pamatotus nomas izdevumus, kas pēc Apdrošinājuma gadījuma iestāšanās radušies, nomājot tehniku, lai veiktu darbus, kurus bija plānots veikt ar apdrošināto Tehniku. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tehnikas nomas izdevumus, ievērojot šādus nosacījumus:

2.5.1. Apdrošinātais patstāvīgi slēdz nomas līgumu un norēķinās ar iznomātāju, bet Apdrošināšanas sabiedrība apdrošināšanas atlīdzības izmaksu veic Apdrošinātajam pēc maksājumu apliecinājošu dokumentu saņemšanas, ja pieņemts lēmums, ka iestājies Apdrošināšanas gadījums;

2.5.2. tiek piemērots pašrīks – 3 dienas, skaitot no dienas, kad Apdrošinātais ir noslēdzis nomas līgumu par Tehnikas aizvietošanu;

2.5.3. atlīdzināmie nomas izdevumi dienā ir ne vairāk kā 700,- EUR;

2.5.4. tehnikas nomas izdevumi tiek atlīdzināti līdz brīdim, kad Apdrošināšanas sabiedrība veikusi Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai arī Tehnika tikusi pilnībā saremontēta, bet jebkurā gadījumā nepārsniedzot 30 dienu nomas periodu;

2.5.5. Apdrošinājuma summas papildu limits nomas izdevumiem ir 10 000,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam visā Apdrošināšanas periodā.

3. Apdrošināšanas aizsardzība

3.1. Ja Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pret riskiem “Visi riski” vai riskiem “Visi riski (+)”, tad apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā Apdrošināšanas periodā šādu darbību veikšanas laikā:

3.1.1. Tehnikas ekspluatācijas laikā un pēc tās ekspluatācijas;

3.1.2. Tehnikas glabāšanas un remonta laikā;

3.1.3. Tehnikas iekraušanas un izkraušanas laikā;

3.1.4. Tehnikas pārvadāšanas laikā pa ceļu, dzelzceļu vai ar ūdenstransportu, kā arī to velkot cietajā sakabē;

3.1.5. Tehnikai piedaloties ceļu satiksmē.

3.2. Ja Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pret riskiem “Nosauktie riski”, tad apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā Apdrošināšanas periodā Tehnikas glabāšanas un remonta laikā.

4. Izņēmumi

Terorisms, karš, masu nemieri, streiki, konfiskācija, radiācija

4.1. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja tie tieši vai netieši radušies:

4.1.1. terorisma, streiku, lokautu, kara, invāzijas vai karam līdzīgas darbības (neatkarīgi no tā, vai karš pieteikts vai nē), pilsoņu kara, sabiedrisko nemieru, sacelšanās, dumpju, pretošanās kustības, revolūcijas, militāra vai cita apvērsuma, komandantstundas noteikšanas vai aplenkuma vai citu gadījumu, kuriem seko aplenkums vai komandantstundas noteikšana, rezultātā;

4.1.2. kodolsprādziena, atomenerģijas, radiācijas, radioaktīvā piesārņojuma, jonizējošā starojuma rezultātā;

4.1.3. konfiskācijas, atsavināšanas valsts vajadzībām, kā arī īpašuma iznīcināšanas rezultātā, ja to sankcionējušas valsts varasiestādes.

Nolietojums, nodilums, nepietiekama izmantošana, pārslodze

4.2. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja tie tieši vai netieši:

4.2.1. radušies Tehnikas pastāvīgas un normālas vai pārlieku intensīvas izmantošanas (piemēram, nolietojšanās, nodilums, nogurums, pārslodze u.tml.) dēļ, vai pakļaujot to paaugstinātai slodzei vai berzei, neievērojot ekspluatācijas noteikumus vai lietojot to pretēji tās izmantošanas mērķim, kā arī nepietiekamas izmantošanas, putekļu, sodrēju, kvēpu, izmaiņu gaisa temperatūrā vai mitrumā rezultātā un Tehnikas atrašanās vietai raksturīgas vides iedarbības dēļ;

4.2.2. radušies ilgstošu ķīmisku, bioloģisku vai fizikālu procesu (piemēram, korozijas, rūsas, oksidēšanās, apauguma, kaļķakmens, kavitācijas u.tml. procesu) rezultātā.

Apdrošināšanas objekta daļas

4.3. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja:

4.3.1. bojājumi radušies nomaināmām detaļām un palīgierīcēm, piemēram, cirtņiem, urbjiem, nažiem vai citām griezošām šķautnēm, zāģu asmeņiem, vītņu griezējiem, formām, šabloniem, smalcinošām vai drupinošām virsmām, sietiem un režģiem, tauvām, siksnām, ķēdēm, riepām, elevatoriem vai konveijeru lentēm, akumulatoriem, savienojošiem vadiem vai kabeļiem, lokānām caurulēm, regulāri nomaināmiem savienojumiem vai hermetizējošiem materiāliem. Tomēr šie zaudējumi tiek atlīdzināti, ja bojājumi radušies pēkšņa un neparedzēta ārēja spēka iedarbības rezultātā, piemēram, apdrošināšanas objekta sadursmes ar citu objektu, priekšmetu uzkrīšanas vai līdzīgu negadījumu rezultātā, vai ja viena un tā paša Apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir radušies arī citi zaudējumi, kas jāatlīdzina saskaņā ar šiem noteikumiem;

4.3.2. bojājumi (piemēram, skrāpējumi, buktes u.tml.) neietekmē Apdrošināšanas objekta normālu ekspluatāciju, tomēr šie zaudējumi tiek atlīdzināti, ja viena un tā paša Apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir radušies arī citi zaudējumi, kas jāatlīdzina saskaņā ar šiem noteikumiem.

Apdrošināšanas objekta īpašības, uzturēšana, izmantošana, uzlabojumi un remonts

4.4. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja bojājumi:

4.4.1. radušies Tehnikai, kas nav sertificēta, ja normatīvie akti paredz šādu sertifikāciju;

4.4.2. radušies Tehnikai, kas nav ražota rūpnieciski, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts citādi;

4.4.3. radušies šķidrām vielām, kas nepieciešamas Apdrošināšanas objekta uzturēšanai, piemēram, degvielai, eļļai, dzesēšanas līdzekļiem, ķimikālijām. Netiek atlīdzināti arī to uzpildīšanas izdevumi, izņemot, ja apdrošināts risks "Visi riski (+)";

4.4.4. radušies, izmantojot Tehniku, kurai nav derīgas tehnikas apskates, ja saskaņā ar normatīviem aktiem šāda apskate jāveic un tam ir cēlonisks sakars ar zaudējumu vai bojājumu rašanos;

4.4.5. radušies, izmantojot Tehniku pirms remonta pilnīgas pabeigšanas;

4.4.6. radušies, turpinot izmantot Tehniku pēc negadījuma vai avārijas un tādejādi palielinot zaudējumu apmēru;

4.4.7. radušies, testējot Tehniku pirmreizējās montāžas laikā;

4.4.8. radušies, izmantojot Tehniku tādiem mērķiem, ko nav paredzējis ražotājs;

4.4.9. radušies tvaika katla vai spiediena tvertnes eksplozijas rezultātā, ko izraisījis tvaika vai šķidrums spiediens, kā arī iekšdedzes dzinēja eksplozijas rezultātā, izņemot, ja papildus apdrošināts risks "Tehnikas salūšana";

4.4.10. radušies Tehnikai, kas ir iznomāta, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts citādi;

4.4.11. konstatēti tikai inventarizācijas vai kārtējās apkopes laikā;

4.4.12. radušies Tehnikai, kuras klātbūtni Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās laikā neapstiprina negadījuma vietas apskate, īpašuma atliekas vai dokumentāli pierādījumi;

4.4.13. tieši vai netieši radušies jebkāda veida beztranšēju urbšanas, virzītās urbšanas, caurduršanas, horizontālās urbšanas, tajā skaitā vertikālās un dziļurbumu urbšanas, pāļu vai rievsienu dziļšanas u.tml., darbu dēļ, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts citādi;

4.4.14. radušies Tehnikai, kas strādā vai atrodas uz/zem ūdens vai purvā, tajā skaitā platformām, baržām, pontoniem vai citiem peldošiem objektiem, vai uzskatāma par ūdens transportu, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts citādi;

4.4.15. radušies Tehnikai, kas strādā vai atrodas tuneļos vai zem zemes, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts citādi;

4.4.16. radušies Tehnikai, kas primāri ir paredzēta cilvēku pārvadāšanai vai strādā gaisā, vai uzskatāma par gaisa transportlīdzekli.

4.5. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina izdevumus, kas:

4.5.1. saistīti ar Tehnikas apsaimniekošanu, apkalpošanu un tehniskās apkopes veikšanu;

4.5.2. saistīti ar jebkuriem Tehnikas uzlabojumiem, izmaiņām, papildinājumiem, kā arī remonta izdevumus, kas nav saistīti ar Apdrošināšanas gadījumu;

4.5.3. nepieciešami Tehnikas vai aprīkojuma, vai to detaļu paātrinātai piegādei, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri noteikts citādi.

Dzīvnieki, putni, slimības, vides piesārņošana, plūdi

4.6. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja bojājumi tieši vai netieši radušies:

4.6.1. dzīvnieku, putnu vai kukaiņu ilgstošas iedarbības dēļ. Tomēr šādi zaudējumi tiek atlīdzināti, ja šādu bojājumu dēļ notiek negadījums (piemēram, nobraukšana no ceļa, apgāšanās, sadursme u.tml.), kas rada ārējus bojājumus Tehnikai un kas jāatlīdzina saskaņā ar šiem noteikumiem;

4.6.2. infekcijas slimību rezultātā, vides piesārņošanas, piegružošanas un saindēšanas rezultātā, tajā skaitā azbestu saturošu materiālu dēļ;

4.6.3. ārpus Latvijas, Lietuvas vai Igaunijas teritorijas plūdu vai ūdens līmeņa celšanās rezultātā.

Noziedzīga darbība

4.7. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja bojājumi tieši vai netieši radušies:

4.7.1. jebkura veida noziedzīga nodarījuma, kas nav Zādzība, Laupišana, Apzagšana vai Vandālisms šo Apdrošināšanas noteikumu izpratnē, rezultātā, tajā skaitā, bet ne tikai Tehnikas izkrāpšanas, izspiešanas vai piesavināšanās rezultātā;

4.7.2. Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, to darbinieku vai citu Apdrošināšanas objekta Tiesīgo lietotāju pretlikumīgas darbības, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības rezultātā ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts citādi.

It sistēmu bojājumi

4.8. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar jebkāda veida datu apstrādes sistēmas bojājumiem, tajā skaitā, bet ne tikai saistībā ar ieviešanu Tehnikas vadības sistēmās, Tehnikas iestatījumos vai programmatūrā, tās pārstatīšanu, kļūdainu augšupielādi, kibernetizācijai, Tehnikas attālinātu prettiesisku vadību u.tml.

Alkohols, tehnikas vadīšana

4.9. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja:

4.9.1. Tehnika vadīta bez attiecīgām transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir nepieciešamas, vai ja Tehnika vadīta bez nepieciešamās kvalifikācijas, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem transportlīdzekļa vadīšanas tiesības nav nepieciešamas;

4.9.2. ja Tehnika vadīta vai lietota, esot alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā, vai pēc tādu medikamentu lietošanas, kas samazina reakcijas ātrumu un uzmanību, un par to ir attiecīga norāde medikamenta lietošanas instrukcijā;

4.9.3. Tehnikas vadītājs patvaļīgi pametis ceļu satiksmes negadījuma vietu vai lietojis alkoholu, narkotiskās vai citas apreibinošās vielas pirms alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes konstatējošās pārbaudes veikšanas, vai ja Tehnikas vadītājs atteicies no šādas pārbaudes.

Ražotāja vai remonta uzņēmuma kļūda

4.10. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus:

4.10.1. par kuriem uz līguma vai normatīvo aktu pamata ir atbildīgs Tehnikas ražotājs, piegādātājs, pārdevējs, uzstādītājs vai remontētājs, tajā skaitā nekvalitatīva remonta vai apkopju rezultātā, izmantojot nekvalitatīvas vai defektīvas detaļas, izejvielas vai materiālus;

4.10.2. kas tieši vai netieši radušies kļūdainu vai defektīvu materiālu dēļ;

4.10.3. kas tieši vai netieši radušies bojājumu, kļūdu vai defektu dēļ, kas pastāvējuši pirms Apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās.

Netieši vai finansiāli zaudējumi, ekspertīzes izdevumi

4.11. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:

4.11.1. zaudējumus, kas ir netieši vai finansiāla rakstura, tajā skaitā, bet ne tikai zaudējumus, kas radušies no negūtās peļņas, komercdarbības pārtraukuma, nesavlaicīgas piegādes un līgumsaistību neizpildes, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts citādi;

4.11.2. zaudējumus, kas radušies soda sankciju dēļ, tajā skaitā, bet ne tikai līgumsodus, nokavējuma procentus, soda naudas, valsts vai pašvaldību iestādes uzliktus sodus;

4.11.3. izdevumus par ekspertīzi, kurus Apdrošināšanas sabiedrība nav apstiprinājusi rakstiski.

5. Apdrošinājuma summa

5.1. Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājuma

ņēmējs. Apdrošinājuma ņēmējs uzņemas atbildību par Apdrošināšanas polisē norādītās Apdrošinājuma summas atbilstību Apdrošināšanas objekta vērtībai.

5.2. Apdrošināšanas objektu apdrošina tā Tirgus vērtībā, ja vien Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts, ka Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts tā Jaunvērtībā.

5.3. Apdrošinājuma summa tiek noteikta ar pievienotās vērtības nodokli (PVN), ja vien Apdrošināšanas polisē skaidri nav norādīts pretējais.

5.4. Ja Apdrošināšanas objekta vērtība tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās ir lielāka nekā Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinājuma summa, tad, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, Apdrošināšanas sabiedrība piemēro Virsapdrošināšanas noteikumus. Ja Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts Tirgus vērtībā vai ja Apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar šiem noteikumiem ir jāizmaksā atbilstoši Tirgus vērtībai un ja Apdrošināšanas objekta vērtība tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās ir mazāka nekā Apdrošināšanas polisē norādītā Apdrošinājuma summa, tad, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, Apdrošināšanas sabiedrība piemēro Zemapdrošināšanas noteikumus.

5.5. Par Zemapdrošināšanu un Virsapdrošināšanu neuzskata gadījumus, kad Apdrošinājuma summa ir mazāka vai lielāka nekā 10 % no Apdrošināšanas objekta vērtības tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, tomēr jebkurā gadījumā Apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt Apdrošināšanas polisē norādīto Apdrošinājuma summu.

6. Zaudējumu atlīdzināšana

6.1. Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot kompensācijas principu, atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos mantiskos zaudējumus, kas radušies saistībā ar Apdrošināšanas objekta bojājumiem Apdrošināšanas perioda laikā, Teritoriālā seguma robežās un Apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā. Jebkurā gadījumā kopējā Apdrošināšanas atlīdzība par attiecīgo Apdrošināšanas objektu, ietverot visus Apdrošināšanas perioda laikā atlīdzinātos šo noteikumu 6.5., 6.6., 6.7. un 6.8.punktā norādītos zaudējumus un izdevumus, nevar pārsniegt attiecīgā Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summu, ja vien šajos noteikumos vai Apdrošināšanas polisē nav skaidri norādīts, ka attiecīgajam riskam vai izdevumiem ir piemērojams Apdrošinājuma summas papildu limits.

6.2. Apdrošināšanas atlīdzības veidu nosaka Apdrošināšanas sabiedrība, pēc iespējas vienojoties ar Apdrošināto. Apdrošināšanas atlīdzības veids var būt viens no šādiem veidiem:

6.2.1. bojātā Apdrošināšanas objekta atjaunošana; vai

6.2.2. bojātā Apdrošināšanas objekta aizvietošana ar tādas pat jaudas, vecuma, nolietojuma un veida Tehniku; vai

6.2.3. izmaksa naudas summas veidā, ievērojot, ka:

6.2.3.1. no izmaksājāmās Apdrošināšanas atlīdzības tiek atskaitīta zaudējumu aprēķinā norādītā PVN summa;

6.2.3.2. gadījumā, ja Apdrošinātais ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas iesniedz Apdrošināšanas sabiedrībai rēķinu par bojātās Tehnikas atjaunošanu, vai līdzvērtīgas Tehnikas iegādi un maksājumu apliecināšu dokumentu par rēķina samaksu, tad Apdrošināšanas sabiedrība veic Apdrošināšanas atlīdzības neizmaksātās PVN daļas izmaksu, nepārsniedzot PVN summu, kas norādīta zaudējumu aprēķinā, uz kura pamata veikta Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa.

6.3. Apdrošināšanas sabiedrība un Apdrošinātais vai Labuma guvējs vienojas par remonta vai tirdzniecības uzņēmumu, kas veiks bojātās vai bojāgājušās Tehnikas aizvietošanu vai atjaunošanu. Apdrošinātajam vai Labuma guvējam ir jāveic visas formalitātes, kas saistītas ar Tehnikas aizvietošanu vai atjaunošanu.

6.4. Ja vienošanās ar Apdrošināto vai Labuma guvēju par Apdrošināšanas objekta atjaunošanu vai aizvietošanu nav panākta, tad Apdrošināšanas sabiedrība Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā naudas summas veidā, veicot naudas pārskaitījumu Apdrošinātajam vai Labuma guvējam. Ja Labuma guvējs ir līzinga sabiedrība, kredītiestāde vai cita persona, kuras komercdarbība ir saistīta ar aizdevumu, līzingu, citu finanšu pakalpojumu sniegšanu, tad Labuma guvējam Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā nenokārto kredītsaistību apmērā.

6.5. **Glābšanas izdevumi.** Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina saprātīgus, pamatotus un pierādāmus glābšanas izdevumus 10% apmērā no attiecīgā Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas, kas radušies, lai ierobežotu jau iestājušos Apdrošināšanas gadījumu vai tā sekas vai lai novērstu iespējamus turpmākos zaudējumus.

6.6. **Evakuācijas izdevumi.** Iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī izdevumus par Tehnikas vai tās atlieku evakuāciju no negadījuma vietas līdz stāvvietai vai remonta vietai. Izdevumus par evakuāciju Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina, nepārsniedzot 10% no attiecīgajam Apdrošināšanas objektam nodarīto zaudējumu apmēra, bet ne vairāk kā 5000,- EUR.

6.7. **General Average.** Ja Apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pret riskiem "Visi riski" vai riskiem "Visi riski (+)", tad Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus, bet nepārsniedzot 10% no attiecīgā Apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas, lai atgūtu valdījumā Apdrošināšanas objektu, iestājoties Vispārējās avārijas (General Average) gadījumam uz kuģa, uz kura atrodas Tehnika.

6.8. **Papildaprīkojuma Zādzība no nekustamā īpašuma.** Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus Tehnikas papildaprīkojuma, kas ir uzskatāms par apdrošinātu saskaņā ar šiem noteikumiem, noņemamu un pārvietojamu daļu Zādzības gadījumā arī no Apdrošinātajam vai Tiesīgajam

lietotājam piederoša vai tā valdījumā esoša nekustamā īpašuma, ja notikusi nepārprotama Zādzība ar ielaušanos, bet nepārsniedzot 10% no attiecīgā Apdrošināšanas objekta Apdrošinājuma summas un ne vairāk kā 10 000,- EUR visā Apdrošināšanas periodā kopā vienam Apdrošināšanas objektam, ja Apdrošināšanas polisē nav skaidri noteikts citādi.

6.9. **Stiklojuma bojājumi.** Ja, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, ir bojāts Tehnikas kabīnes stiklojums un tie ir vienīgie bojājumi, tad Apdrošināšanas sabiedrība, izmaksājot Apdrošināšanas atlīdzību par pirmo Apdrošināšanas gadījumu katram Apdrošināšanas objektam, nepiemēro Pašrisku ar nosacījumu, ka:

6.9.1. stiklojuma aizvietošana tiek veikta Apdrošināšanas sabiedrības norādītā remonta uzņēmumā un ir iespējams izgatavot vai iegādāties stiklojumu, kas nav ražots Tehnikas ražotāja rūpnīcā, un Apdrošinātais piekrīt šāda stiklojuma uzstādīšanai; vai

6.9.2. stiklojuma aizvietošanu veic Tehnikas ražotāja oficiālais pārstāvis (dīleris) Latvijas Republikā vai tiek uzstādīts stiklojums, kas ir ražots Tehnikas ražotāja rūpnīcā un atlīdzināmie zaudējumi nepārsniedz 2000,- EUR vienam Apdrošināšanas objektam.

6.10. **Riepu bojājumi.** Lai nodrošinātu, ka Tehnikas viena ass ir aprīkota ar vienāda protektora zīmējuma un dziļuma riepām, Apdrošināšanas sabiedrība riepās bojājumu gadījumā neatkarīgi no tā, vai tie ir vienīgie bojājumi, atlīdzina arī izdevumus par otras analogiskas riepās iegādi, ja nav iespējams iegādāties bojātajai riepai analogisku riepu. Nosakot Apdrošināšanas atlīdzību, ņem vērā riepu nolietojumu, ko nosaka saskaņā ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) izstrādāto tehnisko ekspertīžu metodiku. Ja riepu bojājumi ir vienīgie bojājumi, tiek piemērots pašrisks 200,- EUR apmērā. Pašrisks netiek piemērots, ja riepās remonts ir tehniski iespējams un ja remonta izdevumi nepārsniedz jaunas riepās iegādes izdevumus, un ja Apdrošinātais piekrīt bojātās riepās remontam. Šī punkta noteikumi nav attiecināmi uz Tehniku, kas aprīkota ar kāpurķēdēm vai pilngumijas riepām.

6.11. **Apdrošināšanas atlīdzība Tehnikas Pilnīgas bojāejas gadījumā.**

6.11.1. Ja Tehnika ir apdrošināta tās **Jaunvērtībā**, tad Tehnikas Pilnīgas bojāejas gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Tehnikas Jaunvērtību, nepārsniedzot Apdrošināšanas polisē noteikto attiecīgās Tehnikas Apdrošinājuma summu, ja Tehnika vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem:

6.11.1.1. Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika nav vecāka par 3 gadiem; un

6.11.1.2. Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika nav nostrādājusi vairāk nekā 3000 motorstundas (m/h) vai nav nobraukusi vairāk nekā 50 000 km, ja motorstundas netiek uzskaitītas.

6.11.2. Ja Tehnika neatbilst kādam no šo noteikumu 6.11.1. punktā noteiktajiem nosacījumiem, tad Tehnikas Pilnīgas bojāejas gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Tehnikas Tirus vērtību, pat ja Apdrošināšanas polisē norādīts, ka Tehnika ir apdrošināta Jaunvērtībā.

6.11.3. Ja Tehnika ir apdrošinātā tās **Tirus vērtībā**, tad Tehnikas Pilnīgas bojāejas gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina Tehnikas Tirus vērtību, nepārsniedzot Apdrošināšanas polisē noteikto attiecīgās Tehnikas Apdrošinājuma summu.

6.12. Apdrošināšanas atlīdzība daļēju bojājumu gadījumā

6.12.1. Neatkarīgi no tā, vai Tehnika apdrošināta Jaunvērtībā vai Tirus vērtībā, Tehnikas daļēju bojājumu gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība, aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzību, no zaudējumu summas atņem rezerves daļu nolietojumu, ievērojot šādus nosacījumus:

6.12.1.1. 0% nolietojums, ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem: Tehnikas vecums nepārsniedz 10 gadus (ieskaitot) un tā nav nostrādājusi vairāk nekā 10 000 motorstundas (m/h);

6.12.1.2. 30% nolietojums, ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem: Tehnikas vecums nepārsniedz 15 gadus (ieskaitot) un tā nav nostrādājusi vairāk nekā 15 000 motorstundas (m/h);

6.12.1.3. 50% nolietojums, ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika ir 16 vai vairāk gadus veca, vai tā ir nostrādājusi 15 001 vai vairāk motorstundas (m/h);

6.12.1.4. nolietojums atbilstoši iepriekšējos punktos norādītajam Tehnikas vecumam, ja Teknikai motorstundu uzskaitē netiek veikta.

6.12.2. Ja Apdrošināšanas sabiedrība konstatē, ka, neskatoties uz nostrādātajām motorstundām (m/h) vai vecumu, Tehnikas nolietojums faktiski pārsniedz šo noteikumu 6.12.1. punktā norādīto nolietojumu, Apdrošināšanas sabiedrība, aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzību, no zaudējumu summas atskaita rezerves daļu nolietojumu atbilstoši Tehnikas faktiskajam nolietojumam. Strīdus gadījumā Tehnikas nolietojums tiek noteikts atbilstoši neatkarīgas ekspertīzes slēdzienam.

6.12.3. Ja Apdrošinātais spēj dokumentāli pierādīt, ka bojātās Tehnikas detaļas ir nesen nomainītas vai veikts to remonts, tad Apdrošināšanas sabiedrība, vienojoties ar Apdrošināto, var piemērot mazāku nolietojumu nekā norādīts šo noteikumu 6.12.1. punktā.

6.13. Daļēju bojājumu gadījumā Tehnikas atjaunošanas izdevumos ir iekļauti saprātīgi un pamatoti rezerves daļu iegādes izdevumi, remonta izdevumi, nepieciešamie demontāžas, montāžas un transportēšanas izdevumi un muitas nodokļi.

6.14. Ja Apdrošināšanas polisē norādīts, ka Apdrošinājuma summā nav iekļauts pievienotās vērtības nodoklis (PVN), tad, aprēķinot un izmaksājot Apdrošināšanas atlīdzību, šis nodoklis netiek atlīdzināts.

6.15. Ja Tehnika tiek remontēta Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam vai Labuma guvējam piederošā remonta uzņēmumā, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tirgus vidējām izmaksām atbilstošus saprātīgus un pamatotus materiālu iegādes izdevumus un attiecīgo darbinieku, kuri veic Tehnikas remontu, darba algas. Ja Tehniku remontē Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Labuma guvējs saviem spēkiem, tad Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina tikai materiālu iegādes izdevumus.

6.16. Apdrošināšanas sabiedrība no Apdrošināšanas atlīdzības atskaita turpmāk minētos atskaitījumus šādā secībā:

6.16.1. pievienotās vērtības nodokļa summu, ja šis nodoklis nav iekļauts Apdrošinājuma summā;

6.16.2. Tehnikas derīgo atlieku vērtību, ja tās savā īpašumā nepārņem Apdrošināšanas sabiedrība;

6.16.3. Apdrošināšanas polisē norādīto vai saskaņā ar šiem noteikumiem piemērojamo pašrisku;

6.16.4. visu nenomaksāto Apdrošināšanas prēmiju daļu, pat ja tās samaksas termiņš līdz Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdim nav iestājies.

6.17. Ja saskaņā ar šiem noteikumiem ir piemērojami Zemapdrošināšanas noteikumi, tad pirms šo noteikumu 6.16. punktā noteikto atskaitījumu veikšanas Apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta, izmantojot koeficientu, kas norāda proporciju starp Apdrošinājuma summu un Apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma.

6.18. Ja Tehnikas Pilnīgas bojāejas gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība savā īpašumā pārņem Tehnikas derīgās atliekas, tad Apdrošinātā, Labuma guvēja un Tehnikas īpašnieka pienākums ir nodot Tehniku tādā komplektācijā un ar tādu Tehnikas papildaprīkojumu, kāds tas bija Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī, kā arī Tehnikas Pilnīgas bojāejas gadījumā Apdrošinātā pienākums ir noņemt bojā gājušo Tehnikas vienību no uzskaites, ja tā ir reģistrēta, un nodot to Apdrošināšanas sabiedrības īpašumā Latvijas Republikas teritorijā, parakstot Apdrošināšanas sabiedrības noteiktas formas pieņemšanas–nodošanas aktu. Ja Apdrošinātais, Labuma guvējs vai Tehnikas īpašnieks tam nepiekrīt vai atsakās veikt darbības, kas saistītas ar Tehnikas nodošanu Apdrošināšanas sabiedrībai Latvijas Republikas teritorijā, tad Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību, atskaitot no tās Tehnikas derīgo atlieku vērtību.

6.19. Tehnikas Zādzības vai Laupīšanas gadījumā Apdrošinātā, Labuma guvēja un Tehnikas īpašnieka pienākums ir iesniegt Apdrošināšanas sabiedrībai Tehnikas reģistrācijas apliecību, Tehnikas atslēgas un pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces (tālvadības pultis, imobilaizerus u.tml.) tādā skaitā, kā to paredzējis Tehnikas ražotājs, kā arī jānodod visas papildu uzstādītās pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces. Pirms Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas par nozagtu vai nolauptu Tehniku Tehnikas īpašniekam ir pienākums parakstīt vienošanos ar Apdrošināšanas sabiedrību par apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību un īpašumtiesību pāreju Apdrošināšanas sabiedrībai Tehnikas vai tā daļu atrašanas gadījumā.

6.20. Ja viena Apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir bojātas vai bojāgājušas vairākas Tehnikas vienības, kas apdrošinātas ar vienu vai atsevišķiem Apdrošināšanas līgumiem, un Apdrošināšana atlīdzība ir jāizmaksā vienam un tam pašam Apdrošinātajam, un par katru Apdrošināšanas objektu ir jāpiemēro viena veida pašrisks, tad, aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzību, tiek piemērots viens lielākais Pašrisks. Šī punkta noteikumi netiek piemēroti, ja Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Labuma guvējam, kas ir līzings sabiedrība, kredītiestāde vai cita persona, kuras komercdarbība ir saistīta ar aizdevumu, līzingu, citu finanšu pakalpojumu vai nomas pakalpojumu sniegšanu, kā arī ir uz šo noteikumu 2.4. un 2.5.punktā noteikto risku.

6.21. Apdrošināšanas sabiedrība ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā no pieteikuma par Apdrošinātā riska iestāšanos saņemšanas datuma nosūta pārstāvi novērtēt bojāto Tehniku vai notikuma vietu vai informē par turpmākām darbībām attiecībā uz Apdrošināšanas objekta apskati, ja nav iespējams ievērot iepriekšminēto termiņu.

6.22. Apdrošināšanas sabiedrības veiktā pārbaude, pārstāvja vai eksperta novērtējums, vienošanās par remonta uzņēmumu vai citas darbības nav uzskatāmas par pierādījumu, ka Apdrošināšanas sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.

6.23. Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot šo noteikumu 6.24. punktu, neietur piemērojamo Pašrisku, ja vienlaikus ir iestājušies šādi nosacījumi:

6.23.1. Tehnikas bojājumi radušies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā Latvijas Republikas teritorijā un negadījumu izraisījis cits – noskaidrots transportlīdzeklis, kura nodarītos zaudējumus saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu ir jāatlīdzina atbildīgajam apdrošinātajam; un

6.23.2. Apdrošināšanas sabiedrībai par notikušo ceļu satiksmes negadījumu ir iesniegta policijas izziņa vai atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumiem aizpildīts saskaņotais paziņojums.

6.24. Ja, noskaidrojot ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, tomēr tiek atklāts, ka saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem Tehnikas vadītājs daļēji vai pilnā mērā ir vainojams ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā vai ka ceļu satiksmes negadījumā ir iesaistīti Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas

likuma izpratnē viena īpašnieka transportlīdzekļi, tad Apdrošināšanas sabiedrība, neskatoties uz šo noteikumu 6.23. punktā noteikto, piemēro attiecīgo Pašrisku.

6.25. **Pašaiždegšanās.** Ja iestājies Apdrošināšanas gadījums Apdrošināšanas objekta pašaiždegšanās rezultātā un Apdrošināšanas objekts ir gājis bojā, Apdrošināšanas sabiedrība apdrošināšanas atlīdzību izmaksā:

6.25.1. ieturot pašrisku 10% no apdrošināšanas atlīdzības, ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem: Tehnikas vecums nepārsniedz 15 gadus (ieskaitot) un tā nav nostrādājusi vairāk nekā 20 000 motorstundas (m/h);

6.25.2. ieturot pašrisku 30% no apdrošināšanas atlīdzības, ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika vienlaikus atbilst šādiem nosacījumiem: Tehnikas vecums nepārsniedz 20 gadus (ieskaitot) un tā nav nostrādājusi vairāk nekā 30 000 motorstundas (m/h);

6.25.3. ieturot pašrisku 50% no apdrošināšanas atlīdzības, ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Tehnika ir 21 vai vairāk gadus veca vai tā nostrādājusi 30 000 vai vairāk motorstundas (m/h);

6.25.4. ieturot pašrisku atbilstoši iepriekšējos punktos norādītajam Tehnikas vecumam, ja Tehnikai motorstundu uzskaitē netiek veikta;

6.25.5. iepriekšējos punktos norādītos pašriskus piemērojot 50% apmērā, ja Tehnika Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī bija aprīkota ar Apdrošināšanas sabiedrības akceptētu automātisku Tehnikas motora telpas ugunsgrēka dzēšanas sistēmu un tas norādīts Apdrošināšanas polisē.

6.26. Ja vien Apdrošināšanas polisē īpaši nav norādīts citādi, atlīdzinot zaudējumus Tehnikai, kas ir jebkāda veida vākšanas, griešanas tehnika, uztveršanas un/vai padošanas agregāti, piemēram, hederi, šrēderi, drupinātāji, drupinātāja žoklis, smalcinātāji, smalcināšanas telpa, zāles plāvēji u.tml. vai transportēšanas tehnika, piemēram, konveijeru lentes, pārvietojamie elevatori, kombainu padeves sistēmas u.tml., un Tehnikas bojājumi radušies, Tehnikā iekļūstot vācamajam vai pārstrādājamajam materiālam vai citiem priekšmetiem, Apdrošināšanas sabiedrība apdrošināšanas atlīdzību izmaksā, ieturot pašrisku 1000,- EUR.

7. Drošības prasības

7.1. Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā pienākums ir informēt Apdrošināšanas līguma izpildē iesaistītās personas, tajā skaitā Tiesīgos lietotājus, par tiem saistošajām drošības prasībām saistībā ar Tehnikas ekspluatāciju. Ja atbilstoši Apdrošināšanas polisē norādītajam apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā arī tad, ja Tehnika iznomāta, tad Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā pienākums ir nodrošināt, ka nomnieks ievēro šī Apdrošināšanas līguma noteikumus, tostarp drošības prasības saistībā ar Tehnikas ekspluatāciju.

7.2. Apdrošinātajam un Tehnikas Tiesīgam lietotājam ir pienākums ievērot šādas prasības:

7.2.1. jāievēro normatīvajos aktos noteiktās ugunsdrošības, tehniskās ekspluatācijas prasības, Tehnikas ražotāja un pārdevēja noteiktie lietošanas noteikumi, kā arī papildu drošības prasības, ja tādas ir noteiktas;

7.2.2. piedaloties ar Tehniku ceļu satiksmē, jāievēro spēkā esošie Ceļu satiksmes noteikumi un citi normatīvie akti, kas regulē Tehnikas lietošanu un ir spēkā valsts teritorijā, kurā tā tiek lietota;

7.2.3. Tehnikai jāveic tehniskā apskate normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā un termiņos;

7.2.4. jāizmanto atbilstoši remonta materiāli, eļļas, jāievēro apkopes intervāli, jānodrošina, lai Tehnikai vienmēr būtu uzpildīti visi tehniskie šķidrums (eļļas, dzesēšanas šķidrums u.tml.), kā arī aizliegts Tehniku pārslogot;

7.2.5. acīmredzama riska apstākļos nekavējoties jāveic Tehnikas aizsardzības un glābšanas pasākumi, piemēram, plūdu iespējamības gadījumā ir jāveic Tehnikas pārvietošana uz drošu vietu;

7.2.6. nelietot Tehniku, ja tai nepieciešams remonts vai jūtamas vai redzamas pārkaršanas, gruzdēšanas vai kušanas pazīmes;

7.2.7. Tehnikas lietotājam atstājot Tehniku, nodrošināt, lai tā būtu aizslēgta, logi aizvērti un, ja tai ir uzstādītas pretaizdzīšanas sistēmas, lai tās būtu ieslēgtas/aktivizētas.

7.3. Apdrošinātajam un Tehnikas Tiesīgam lietotājam laikā, kad Tehnika netiek izmantota, jānodrošina tās glabāšana, īstenojot kādu no turpmāk minētajiem drošības pasākumiem:

7.3.1. Tehniku glabāt iežogotā teritorijā ar perimetra apsardzes sistēmu, kas raida trauksmes signālu uz fiziskās apsardzes posteni vai apsardzes uzņēmuma pulti, kas pēc signāla saņemšanas operatīvi izbrauc uz notikuma vietu; vai

7.3.2. Tehniku glabāt slēgtās telpās ar apsardzes signalizāciju, kas raida trauksmes signālu uz fiziskās apsardzes posteni vai apsardzes uzņēmuma pulti, kas pēc signāla saņemšanas operatīvi izbrauc uz notikuma vietu; vai

7.3.3. Tehniku uz vietas uzrauga sargs, ar kuru noslēgts rakstveida līgums par Tehnikas uzraudzīšanu, piemēram, darba līgums; vai

7.3.4. Tehnika ir aprīkota ar Apdrošināšanas sabiedrības akceptētu aktīvo vai pasīvo radio meklēšanas sistēmu (piemēram, Sherlog); vai

7.3.5. Tehniku ārpus pilsētas glabāt brīvi saskatāmā attālumā, bet ne tālāk kā 150 metrus no ēkas, kurā pastāvīgi uzturas Apdrošinātais vai Tehnikas Tiesīgais lietotājs.

7.4. Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga samazināt Apdrošināšanas atlīdzību par 50% vai atteikties izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību, ja nav ievērotas šo noteikumu 7.2. punktā noteiktās drošības prasības un tas ir cēloņsakarīgi veicinājis zaudējumu vai bojājumu iestāšanos un/vai palielinājis zaudējumu vai bojājumu apmēru.

7.5. Ja nav ievērotas šo noteikumu 7.3. punktā noteiktās drošības prasības un tas ir cēloņsakarīgi veicinājis zaudējumu vai bojājumu iestāšanos un/vai palielinājis zaudējumu vai bojājumu apmēru, tad:

7.5.1. Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga neizmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību, ja ir notikusi Apzagšana;

7.5.2. Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga samazināt Apdrošināšanas atlīdzību par 50%, ja ir iestājies cits Apdrošinātais risks, izņemot Apzagšanu. Tomēr Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus, ja Tehnikas bojājumi radušies Vandālisma rezultātā.

8. Rīcība, iestājoties apdrošinātajam riskam

8.1. **Negadījuma fotofiksācija.** Iestājoties Apdrošinātajam riskam, Apdrošinātā un Tehnikas Tiesīgā lietotāja pienākums ir iespēju robežās veikt negadījuma vietas, Tehnikas un iestājušos seku fotofiksāciju.

8.2. **Pienākums paziņot attiecīgajam dienestam.** Apdrošinātā un Tehnikas Tiesīgā lietotāja pienākums, iestājoties apdrošinātajam riskam, ir nekavējoties paziņot:

8.2.1. policijai, ja:

[a] noticis ceļu satiksmes negadījums un saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem ir jāziņo policijai;

[b] notikusi Tehnikas Zādzība, Laupīšana, Apzagšana vai Vandālisms (sniedzot policijai informāciju par nozagtajām vai bojātajām Tehnikas daļām vai papildaprīkojumu);

[c] iestājies cita ārēja neparedzēta spēka iedarbības gadījums un tas ir noticis trešās personas darbības vai bezdarbības rezultātā, piemēram, uz Tehnikas uzkrītis sniegš/ledus no ēkas jumta. Pēc paziņošanas policijai Apdrošinātā vai Tehnikas Tiesīgā lietotāja pienākums ir pēc iespējas par to paziņot arī zaudējumu nodarījušajai atbildīgajai personai, piemēram, būvobjekta apsaimniekotājam, namu apsaimniekotājam vai darbu veicējam;

8.2.2. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un policijai – Tehnikas degšanas gadījumā;

8.2.3. ārvalsts kompetentai iestādei atbilstoši attiecīgās ārvalsts normatīvajos aktos noteiktajam, ja Apdrošinātais risks iestājies ārpus Latvijas Republikas teritorijas.

8.3. Apdrošinātajam un Tehnikas Tiesīgajam lietotājam, iestājoties Apdrošinātajam riskam, ir tiesības neziņot attiecīgajam dienestam:

[a] ja noticis ceļu satiksmes negadījums un saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem nav jāziņo policijai vai ja, ievērojot Ceļu satiksmes noteikumus, noformēts saskaņotais paziņojums;

[b] Tehnikas stiklu bojājumu gadījumā, ja tā ir vienīgā Tehnikas bojātā detaļa;

[c] cita ārēja neparedzēta spēka izraisītu bojājumu gadījumos, kuru cēlonis vai iestāšanās iespējamība nav atkarīga no citu trešo personu darbības vai bezdarbības, piemēram, vētra, plūdi u.tml.

8.4. Apdrošinātajam un Tehnikas Tiesīgajam lietotājam Zādzības, Laupīšanas, Apzagšanas vai Vandālisma gadījumā ir pienākums aizstāvēt savas kā cietušā un Apdrošināšanas sabiedrības intereses, tajā skaitā, bet ne tikai, pieprasot policijai ierosināt kriminālprocesu, palīdzot noskaidrot iespējamās vainīgās (atbildīgās) personas, negadījuma liecinieku vārdus, adreses un citas ziņas par šīm personām, pēc Apdrošināšanas sabiedrības pieprasījuma pārsūdzēt procesa virzītāja lēmumus kriminālprocesa ietvaros.

8.5. **Pienākums paziņot apdrošināšanas sabiedrībai.**

Apdrošinātajam vai Tehnikas Tiesīgajam lietotājam ir pienākums pēc Apdrošinātā riska iestāšanās nekavējoties,

tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā **3 darba dienu** laikā no brīža, kad tas kļuva iespējams, paziņot Apdrošināšanas sabiedrībai par Apdrošinātā riska iestāšanos, to piesakot Apdrošināšanas sabiedrības klientu apkalpošanas centrā vai elektroniski tīmekļa vietnē www.if.lv, kā arī ir pienākums pēc Apdrošināšanas sabiedrības pirmā pieprasījuma iesniegt rakstiska apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma oriģinālu.

8.6. **Tehnikas apskate.** Apdrošinātajam un Tehnikas Tiesīgajam lietotājam ir pienākums pēc Apdrošinātā riska iestāšanās nodrošināt Apdrošināšanas sabiedrībai iespēju veikt Tehnikas apskati un līdz rakstiska Apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanai, kā arī **3 darba dienu** laikā pēc tā iesniegšanas Apdrošināšanas sabiedrībai bez Apdrošināšanas sabiedrības piekrišanas neveikt nekādas izmaiņas attiecībā uz bojāto lietu vai notikuma vietu, kas varētu ietekmēt zaudējuma iestāšanās cēloņa vai zaudējuma apjoma noteikšanu, izņemot, ja tas obligāti nepieciešams zaudējuma samazināšanas nolūkā. Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga noteikt ilgāku periodu, kura laikā nav atļauts veikt nekādas izmaiņas.

8.7. Līdz Apdrošināšanas sabiedrības lēmuma par Apdrošināšanas atlīdzību pieņemšanai, Apdrošinātajam vai Tehnikas Tiesīgajam lietotājam pašam jāsedz visas izmaksas, kas saistītas ar Tehnikas glābšanu un transportēšanu no negadījuma vietas, un jāiesniedz Apdrošināšanas sabiedrībai Tehnikas transportēšanas izmaksas apliecinošus dokumentus, kā arī nedrīkst uzsākt Tehnikas remontu vai utilizāciju bez Apdrošināšanas sabiedrības piekrišanas.